

Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan					Rhif yr Ymgeisydd				
						0				



TGAU

**MATHEMATEG
UNED 1: HEB GYFRIFIANNELL
HAEN SYLFAENOL**

2^{il} BAPUR ENGHREIFFTIOL HAF 2017

1 AWR 30 MUNUD

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Ni chewch ddefnyddio cyfrifiannell yn yr arholiad hwn.

Efallai bydd angen pren mesur, onglydd a chwmpas.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn.

Cymerwch π fel 3.14.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dylech roi manylion eich dull datrys os yw'n briodol.

Nid yw'r diagramau wedi'u lluniadu wrth raddfa os nad yw'n cael ei nodi.

I'r Arholwr yn unig		
Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
1.	6	
2.	3	
3.	2	
4.	2	
5.	2	
6.	5	
7.	5	
8.	7	
9.	5	
10.	3	
11.	4	
12.	4	
13.	5	
14.	7	
15.	5	
CYFANSWM	65	

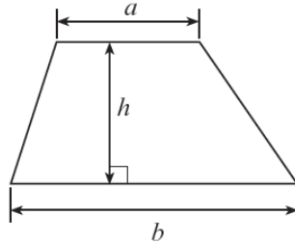
Ni fydd atebion lluniadu wrth raddfa yn dderbyniol os oes gofyn ichi gyfrifo.

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Bydd ansawdd eich trefnu, cyfathrebu a chywirdeb ieithyddol a mathemategol wrth ysgrifennu yn cael ei ystyried wrth asesu yng nghwestiwn **8**.

Rhestr fformiwlâu

Arwynebedd trapesiwm = $\frac{1}{2}(a+b)h$



1. (a) Ysgrifennwch y rhif 6 342 000 mewn geiriau. [1]

.....
.....

(b) Ysgrifennwch y rhif pum deg tri mil a chwech mewn ffigurau. [1]

.....

(c) Beth yw swm 647 a 285? [1]

.....
.....
.....

(ch) Ysgrifennwch luosrif 8 sy'n gorwedd rhwng 50 a 60. [1]

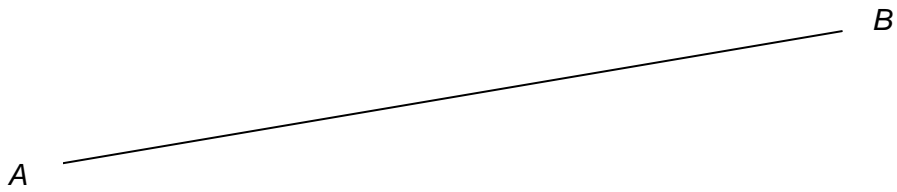
.....

(d) Ysgrifennwch holl ffactorau 21. [2]

.....

2. (a) Mesurwch ac ysgrifennwch hyd llinell AB .
Nodwch yn glir yr unedau rydych yn eu defnyddio.

[2]



Hyd AB =

- (b) Yn y lle gwag isod, lluniadwch gylch sydd â diamedr o 8 cm.

[1]

3. Gan ddefnyddio pob un o'r rhifau 6, 7, 8 a 9 unwaith yn unig, llenwch y blychau isod i wneud pob gosodiad yn gywir. [2]

(a) $\square \times \square - 5 = 43$

(b) $36 \div \square + \square = 11$

.....

.....

.....

.....

4. (a) Teithiodd Jonny o Gaergybi i Abertawe. Rhowch gylch o amgylch yr ateb sy'n dangos yr uned fetrig orau i fesur y pellter mae ef wedi teithio. [1]

centimetr milltir metr cilomedr milimedr

- (b) Roedd Rosie eisiau coginio cawl cennin ar gyfer Dydd Gŵyl Dewi. Roedd angen iddi brynu 3 kg o gennin ar gyfer ei rysáit. Rhowch gylch o amgylch yr ateb sy'n rhoi'r brasamcan gorau mewn pwysi (lbs) ar gyfer y pwysau hwn o gennin. [1]

6 lb 3.3 lb $\frac{1}{3}$ lb 30 lb 6.6 lb

.....

.....

.....

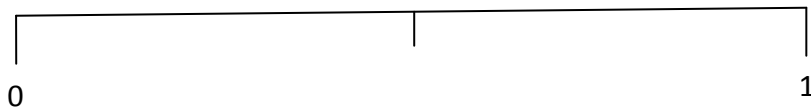
5. Mae bag gan Ifan sy'n cynnwys peli lliw coch a pheli lliw gwyrdd.
Mae 40 pêl lliw coch a 60 pêl lliw gwyrdd.
Mae Ifan yn dewis un bêl ar hap o'r bag hwn.

Ar y raddfa debygolrwydd isod, nodwch bwyntiau A a B lle mai:

A yw'r tebygolrwydd y bydd Ifan yn dewis pêl lliw gwyrdd,

B yw'r tebygolrwydd y bydd Ifan yn dewis pêl lliw melyn.

[2]



7. (a) Cyfrifwch 3% o £800.

[2]

.....
.....
.....
.....

(b) Cyfrifwch $\frac{2}{5}$ o 450.

[2]

.....
.....
.....
.....

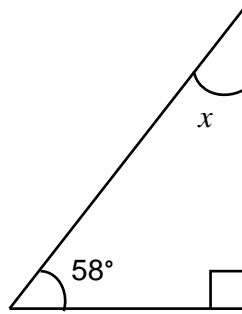
(c) Symleiddiwch $16h - 18h + 9h$.

[1]

.....

9. (a) Canfyddwch faint ongl x .

[2]



Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

.....

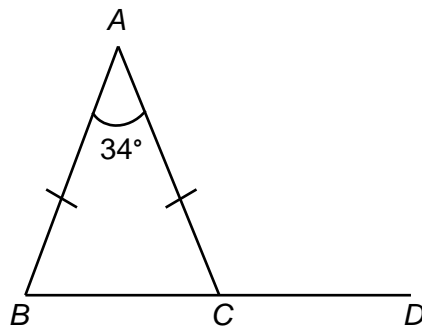
.....

.....

$x = \text{.....}^\circ$

(b) Mae ABC yn driongl isosgeles gydag $AB = AC$ a $\hat{BAC} = 34^\circ$.
Llinell syth yw BCD .
Canfyddwch faint \hat{ACD} .

[3]



Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

.....

.....

.....

.....

$\hat{ACD} = \text{.....}^\circ$

10. Rhewch gylch o amgylch yr ateb cywir ar gyfer pob un o'r gosodiadau canlynol.

(a) Mae 0.2 yn gywerth â

2%

20%

0.2%

$\frac{1}{5}\%$

$\frac{2}{10}\%$

[1]

(b) Mae $5.4 - 2.16$ yn hafal i

2.24

3.24

3.34

3.36

7.56

[1]

(c) Mae $\frac{5}{6} - \frac{1}{3}$ yn hafal i

$\frac{51}{63}$

$\frac{4}{3}$

$\frac{1}{2}$

$\frac{4}{6}$

0.43

[1]

11. Meddai Sian,

'Pan mae darn o arian teg a dis teg yn cael eu taflu ,
tebygolrwydd cael pen ac eilrif yw $\frac{1}{2}$.'

A yw Sian yn gywir?

Rhaid ichi ddangos digon o waith cyfrifo i gyfiawnhau eich ateb.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. (a) Mae gan betryal, R , ochrau o 5 m a 3 m.

Lluniadwch fraslun o betryal gwahanol sydd â'r un perimedr â phetryal R .
Ysgrifennwch hyd pob un o bedair ochr eich petryal.

[2]

(b) Mae hyd a lled petryal R yn cael eu dyblu yn union.

A yw hyn yn golygu bod yr arwynebedd hefyd wedi ei ddyblu?

Rhaid ichi ddangos digon o waith cyfrifo i gyfiawnhau eich ateb.

[2]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Datrysych bob un o'r hafaliadau canlynol.

(a) $\frac{x}{4} = 8$

[1]

.....
.....
.....
.....

(b) $\frac{7}{x} = 14$

[1]

.....
.....

(c) $9x + 4 = 2x + 39$

[3]

.....
.....
.....
.....

14. (a) Gwerth canolrifol tri rhif yw 6.
 Y tri rhif yw x , 6 ac y , mewn trefn esgynnol.
 Mae amrediad a chymedr y tri rhif hyn yn 6 hefyd.

Canfyddwch werth x a gwerth y . [2]

.....

$x = \dots\dots\dots$ $y = \dots\dots\dots$

- (b) (i) Canfyddwch fodd y set ganlynol o rifau, a dangoswch bod amrediad, canolrif a chymedr y rhifau oll yr un peth â'r modd.

7 11 6 4 7 [3]

Amrediad

Modd

Canolrif

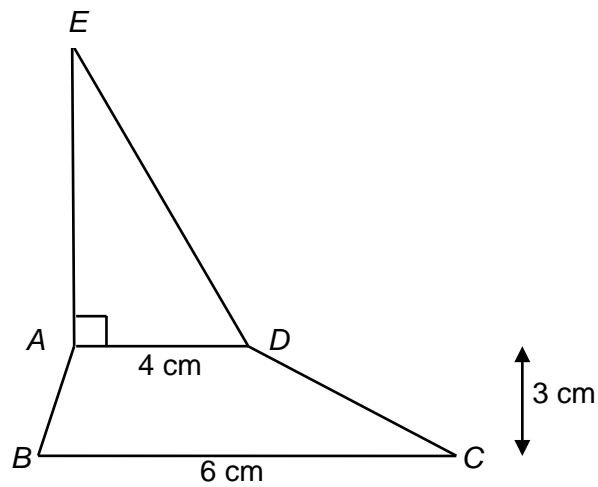
Cymedr

- (ii) Mae pob un o'r pum rhif yn cael ei gynyddu gan 1.
 Rhowch gylch o amgylch CYWIR neu ANGHYWIR ar gyfer pob un o'r gosodiadau canlynol.

[2]

Mae'r amrediad yn cynyddu gan 1.	CYWIR	ANGHYWIR
Mae'r modd yn cynyddu gan 1.	CYWIR	ANGHYWIR
Mae'r canolrif yn cynyddu gan 1.	CYWIR	ANGHYWIR
Mae'r cymedr yn cynyddu gan 1.	CYWIR	ANGHYWIR

15. Mae triogl ongl sgwâr ADE wedi ei gysylltu â thrapesiwm $ABCD$ fel sydd i'w weld isod.



Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

$AD = 4\text{ cm}$, $BC = 6\text{ cm}$, ac uchder perpendicwlar y trapesiwm yw 3 cm .
Mae arwynebedd y triogl a'r trapesiwm yn hafal.

Cyfrifwch hyd AE .

[5]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....